

Pr Karmen Joller
Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

Teie 15.05.2025 nr 1.2-2/32-1

Meie 29.05.2025 nr 1-11/25/2338

Sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri põhimääruse muutmise määruse eelnõu kohta arvamuse avaldamine

Austatud sotsiaalminister

Täname Teid võimaluse eest anda arvamus sotsiaalkaitseministri 27. detsembri 2017. a määruse nr 72 „Sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri põhimäärus“ muutmise määruse eelnõu kohta.

1. Teeme ettepaneku täpsustada eelnõu järgmiselt:

1) Sõnastada paragrahvi 13 punkt 3 järgmiselt:

„3) töötukassa andmekogust on õigus saada järgmisi salvestatavaid andmeid: makstavate toetuste ja hüvitiste andmed, töövõime hindamise otsuse andmed, töövõime hindamise käigus arstiõppe läbinud isiku eksperdiarvamuses tuvastatud tegutsemise ja osalemise piirangute andmed ja arvamuses esitatud kokkuvõtted, ning makstava töövõimetoetuse andmed. Esitlusinfona on õigus saada töötuna arvel oleku ja tegevuskava ning töölase rehabilitatsiooni teenuse hinnangus tuvastatud tegutsemise ja osalemise piirangute, töölase rehabilitatsiooni tegevuskava ning osutatud rehabiliteerivate teenuste saamise andmeid, sealhulgas teenuseosutaja andmeid;“.

Töölasel rehabilitatsioonil on sarnaselt töövõime hindamisega kasutusel RFK, et dokumenteerida inimese funktsioneerimisvõimega seotud info ühtsetel alustel ja tagada andmete valdkondade ülene mõistetavus ja kasutatavus. Töölase rehabilitatsiooni meeskonna poolt koostatud funktsioneerimisvõime hinnang ja tegevuskava on koostatud otseses klienditöös – see tähendab, tegemist on kliendilt kogutud andmetega, kasutades muuhulgas erinevaid hindamisvahendeid ja teste. Tegemist on infoga, mis dokumenteeritakse ca 1-aastase rehabilitatsiooniprotsessi käigus ja mis seeläbi tagab andmete asjakohasuse. Töölase rehabilitatsiooni andmete kasutamine võimaldab töötukassa hinnangul kohalikus omavalitsuses toimuval toetus- ja abivajaduse hindamisel tugineda juba olemasolevatele andmetele ja vähendada seeläbi kliendi hindamisega seotud dubleerimist ehk samasisuliste andmete korduvat üleküsimist kliendilt. Töötukassa hinnangul oleks mõistlik arendada x-tee andmevahetusteenus töölase rehabilitatsiooni osas juba kohe sellise sisuga, mis oleks otstarbekas ja vajalik.

Juhime tähelepanu, et kõige varem saaks töötukassa eelkirjeldatud töölase rehabilitatsiooni teenuse andmete osas x-tee teenust arendada 2026. aasta II poolaastal.

2. Teeme ettepaneku täpsustada eelnõu seletuskirja paragrahvi 13 punkti 3 osas järgmiselt:

„Paragrahvi 13 punkti 3 muutmisega täiendatakse töötukassa andmekogusse salvestatud andmevahetuse päringu raames vahetatavate andmete loetelu lisaks töövõime hindamise otsusele ka töövõime hindamise käigus eksperdiarvamuses tuvastatud tegutsemise ja osalemise piirangute (RFK koodid), valdkondade kokkuvõtete ja inimese tegutsemisvõimet kokkuvõtva arvamuse andmetega. Töötukassa ei väljasta töövõime hindamise käigus koostatud eksperdiarvamuse andmeid täismahus, samuti ei väljastata inimese diagnoose ja detailseid terviseandmeid (nt objektiivne staatus ja uuringutulemused).

Lisaks täiendatakse esitusinfona esitatavat andmete loetelu tööalase rehabilitatsiooni teenuse saamise andmetega – kas isik on saanud tööalase rehabilitatsiooni teenust või mitte (jah/ei). Kui inimene on teenust saanud, siis edastatakse info tööalase rehabilitatsiooni teenuse hinnangus tuvastatud tegutsemise ja osalemise piirangute kohta (RFK alusel), koostatud tööalase rehabilitatsiooni tegevuskava andmed ning osutatud rehabiliteerivate teenuste andmed (milliseid rehabiliteerivaid teenuseid nt sotsiaaltöötaja, psühholoogi, kogemusnõustaja vm teenuseid) ja mis ajavahemikus on kliendile osutatud, samuti töötukassa kvalifitseeritud teenuseosutaja ärinimi, kes tööalase rehabilitatsiooni teenust osutas. Töötukassa edastab andmeid viimasel aastal osutatud tööalase rehabilitatsiooni teenuse kohta, mida inimene on kasutanud. Tegemist on esitlusinfoga, mida STAR-i keskkonda ei laeta. Nimetatud muudatuse tegemine määruses nr 72 on seotud 2026. aasta teisel poolaastal algava X-tee põhist päringut võimaldava arendusega. Teiste andmekogudega andmevahetuse sätted viitavad õigusele ja võimalusele seal olevaid andmeid tulevikus kasutada. Enne eespool viidatud arenduse tegemist ei ole eespool nimetatud päringut plaanis STAR-is kasutada.

Tulenevalt määruse muudatustest saab tulevikus STAR-is töödelda ka töötukassa andmekogus olevaid isiku terviseseisundiga seotud tegutsemise ja osalemise piirangute andmeid, milleks vajalik andmestik tuleb töövõime hindamise või puude raskusastme määramise juures hinnatud tegutsemise ja osalemise piirangute andmetest, milleks kasutatakse töövõime hindamise käigus koostatud eksperdiarvamuse RFK koodi. STAR-is isiku abi- ja toetusvajaduse hindamiseks on töötukassa andmekogust õigus saada isiku töövõime hindamise käigus arstiõppe läbinud isiku poolt eksperdiarvamuses tuvastatud tegutsemise ja osalemise piirangute andmeid (RFK koodid) ja arvamuses esitatud kokkuvõtteid. Tegemist ei ole tervise infosüsteemis olevate isiku haiguste diagnoosidega, vaid RFK-le tuginedes isiku töövõime hindamise või puude raskusastme määramise käigus arstiõppe läbinud isiku poolt hinnatud tegutsemise ja osalemise piirangute määratlusega.

Arstiõppe läbinud isik määrab RFK-d kasutades tegutsemise ja osalemise piirangud töövõime hindamise või puude raskusastme tuvastamise käigus. RFK võimaldab kirjeldada inimese igapäevast toimetulekut ja olukorda kui tervikut, võttes arvesse tema terviseseisundit, organismi funktsioone ja struktuure, inimese tegutsemis- ja osalusvõimet, teda ümbritsevat keskkonda ja personaalseid tegureid. RFK alusel saab inimese funktsioneerimisega ehk igapäevase toimetulekuga seotud infot ülevaatlikumalt ja töödeldavamal kujul dokumenteerida. See omakorda on vajalik sisend inimese abivajaduse kirjeldamiseks ja abi pakkumiseks.

Tööalasel rehabilitatsioonil on sarnaselt töövõime hindamisega kasutusel RFK, et dokumenteerida inimese funktsioneerimisvõimega seotud info ühtsetel alustel ja tagada andmete valdkondade ülene mõistetus ja kasutatavus. Tööalase rehabilitatsiooni meeskonna poolt koostatud funktsioneerimisvõime hinnang ja tegevuskava on koostatud otseses klienditöös – see tähendab, tegemist on kliendilt kogutud andmetega, kasutades

muuhulgas erinevaid hindamisvahendeid ja teste. Tegemist on infoga, mis dokumenteeritakse ca 1-aastase rehabilitatsiooniprotsessi käigus ja mis seeläbi tagab andmete asjakohasuse. Töölase rehabilitatsiooni andmete kasutamine võimaldab kohalikus omavalitsuses toimuval toetus- ja abivajaduse hindamisel tugineda juba olemasolevatele andmetele ja vähendada seeläbi kliendi hindamisega seotud dubleerimist ehk sama-sisuliste andmete korduvat üleküsimist kliendilt.“.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Sirlis Sõmer-Kull
juhatuse liige

Karin Hanga, karin.hanga@tootukassa.ee
Irina Borozdina, irina.borozdina@tootukassa.ee